

Numer 37.

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 7. MAIA ROKU 1791.

Z Warſzawy dnia 7. Maia.

Rzecz od Wieków żądaną, Seym teraźnieyszy Oyczyźnie ſwey przyniosł; a co tylu Królów prożno ſzukało, to Naywyżſza Boſka Opatrzność Panuiącemu dziś *Stanisławowi Augustowi* pozwoliła ſzczęśliwie znaleść, a to w ſam dzień *Znalezienia S. Krzyża*, y tym ſpoſobem, tyle w Panowaniu tegoż Monarchy gorzkich poniesionych Krzyżów, hoynie osłodziła; przeto, może iuż Król y z Narodem podnieść radoſny Głos ſłowy *Dawida Krola* z podziękowaniem do BOGA, iż podług miary tylu y tak długich dopuſzczonych na *Polſkę* gorzkości, nadgrodzić raczył równą miarą radości: *Secundum multitudinem dolorum meorum, consolationes Tuæ lætificaverunt animam meam.* Tego to wieczney pamięci godnego dnia, między *Stanami Seymuiącemi* ſkoiarzyła ſię *Rewolucya*, nie na wzor owych dziſieyſzych Zagranicznych buntowniczych y krwawych, ale miłością Dobra Poſpolitego ſpokoynie ziednoczona, y przyięta została nowa *Forma Całego Rządu*; o czym następuiące opiſanie Seſſyi Seymowey tegoż dnia odprawioney, obſzernicy opowie.

SESSYA SEYMO: CCCCXXVIII.

Dnia 3. Maia.

JP. Marſzałek Seymowy w Zagaieuiu ſwoim wyraził, iż doniesienia Posłów naſzych Zagranicznych ſą takie, które każą być bacznemi Rzpltey, ażeby w postępowaniu ſwoim y w przyſpieſzeniu *Formy Rządu*, oraz wzmocnieniu ſił Kraiowych, wſzelkiey używała dzielności, dla zwrocenia zamysłów Sąsiadów naſzych od tych kroków, które ſą na uſzkodzenie Rzpltey włożone.

JP. *Matusewicz* Poseł *Brzeſki Lit*: iako zaſiadaiący w *Deputacyi Interessow Zagranicznych* czynił Raport w przytomności *Arbitrow*, ze wſzelkich doniesień Posłów naſzych przy Dworach Zagranicznych będących, w ktorym Raporcie iaſno okazanym zostało, iż bliſkie niebeſpieczeństwo grozi Oyczyznie naſzey, że ſą zamysły niektorych Potencyi, ſpory Woienne Kraiem *Polſkiey* zaſpokaiać, y ażeby do tego łacniey przyiść mogło, też Potencye wſzelkich używaią ſpoſobów, ażeby Seym teraźnieyſzy, do ſtałey

y gruntowney *Formy Rządu* nieprzyszedł, lecz tylko na Sporach y kłutniach czas Obradom Oyczyzny poświęcony przepędzał.

Gdy przeczytano tak niepomyślne wiadomości, Król Jmć w zabranym Głosie przełożył, że to wszystko, co od *Deputacyi* doniesiono, iest rzeczą niewątpliwą, gdyż ma tego wszystkiego y przez partykularne sobie doniesienia uczynione potwierdzenie; radził zatym, ażeby nietracąc czasu iuż zbyt krótkiego, a iedynego do ratunku Oyczyzny, wszyscy się wzieli niezwłócznie do zadecydowania *Proiektu Rządowego*, ktory iuż wielu z Seymuiących iest dobrze wiadomym y od nich rozważanym; przydaiąc y to, że ieżeli ten Proiekt niezwłocznie zadecydowanym niezostanie, iuż po dniach kilku, onego decydować podobno niebędzie można, gdyż przytomni w tey Stolicy Ministrowie Zagraniczni niektórzy, wszelkich używaią sposobów, ażebysmy do *Rządu* nieprzyszli.

Jak Król Jmć zakończył swoy Głos, czytał JP. Sekretarz Seymowy Proiekt *Konstytucyi Rządowey*, kilka Arkuszów zabieraiącey; ktorey tymczasem treść tu kładniemy: (1) Religia panuiąca *Katolicka Rzymska*: Tolerancya powszechna. (2) Potwierdzenie Praw y Przywileiow Stanowi Szlacheckiemu przez dawnych Krolow nadanych. (3) Potwierdzenie Prawa świeżo zapadłego względem Miast. (4) Zabeśpieczenie Kontraktów, ieżeliby iakie z dobrey woli swoiey Właściciele z Włościanami zawierać chcieli: Ogłoszenie wolnosci dla Ludzi przychodzących z zagranicy. (5) Rząd dzieli się na trzy władze publiczne: Prawodawczą, Wykonywawczą, y Sądowniczą. (6) Władza Prawodawcza w Seymie, złożonym z dwoch Jzb, Senatorskiey y Poselskiey. Potwierdzenie Prawa Seymików na Seymie dzisieyszym zapadłego. Seym Ordynaryiny Prawodawczy co lat dwie, gotowy do zwołania w przeciągu dwóch lat w przypadkach Prawem opisanych. Jzba Poselska sama tylko Prawodawcza, przy Senacie moc wstrzymania exekucyi Prawa do przyszłego Seymu. (7) Władza Wykonawcza w ręku Króla przy Straży: tey Władzy zabroniona na zawsze moc stanowienia y tłumaczenia Praw, wdawania się w Sądownictwo, stanowienia Podatków lub Poborów, wypowiadania Woyny, zawierania Traktatów, y iakichkolwiek bądź Aktów Dyplomatycznych *definitive* ma sobie tylko powierzoną ścisłą exekucyą y dozór Praw, w czym wszystkie Magistratury do posłuszeństwa iey są obowiązane. Straż składa się z sześciu Ministrów, żadna Rezolucya Królewska exekucyi mieć niemoże, bez podpisu Ministra, Minister podpisuiący iest osobą y maiątkiem w odpowiedzi na Seymie za podpisane Rezolucye, powinien zaś być przez Króla w każdym czasie zmieniony na żądanie dwóch przeciw trzeciey części Seymu. (8) Elekcye Królów przez Familie. Naznaczenie Tronu *Polskiego* po długim day Boże Panowaniu N. Pana, dla Panuiącego Elektora *Saskiego*, y Iego Następców, gdyby Elektor niemiał Syna, Córka Iego *Marya Augusta Nepomucena* będzie Infantką *Polską*, Król z Stanami wybiorą iey Męża, od którego Dynastya Panuiących Królów zaczynać się ma. (9) Władza Sądownicza: każdy Powiat, Ziemia y Woiewodztwo, mieć będzie Sąd Pierwszey Instancyi, Sędziowie obierani będą na Seymikach, każda Prowincya mieć będzie Trybunał Główny, do którego Appellacye iść będą. W czasie małoletności, pomieszania zmysłów, lub wzięcia Króla w niewolą na Woynie, Regencya przy Królowey ze Strażą, z ktòrey Sprawę Narodowi Regencya na każdym Seymie oddawać będzie. (10) Edukacya dzieci Krolewskich pod dozorem Straży. (11) Siła Zbroyna Narodowa, wyciągnięta z Siły Powszechney Narodu, niemoże być użytą, tylko na obronę całości y beśpieczeństwa tegoż Narodu. (*Deklaracya przy końcu tey Konstytucyi*) Dzień, w ktorym Konstytucya ta przyięta, corocznie uroczyście obchodzony będzie, na pamiątkę tego y podziękowanie BOGU; Kościoł pod Tytułem Opatrzności *ex Voto* Stanow wystawiony być ma; nakoniec, wszystkich wszczynaiących rozruchy, szukaiących burzyć, lub rozdwoić Narod, y robiących iakiekolwiek Związki przeciw tey Konstytucyi, za Nieprzyiacioł Oyczyzny deklarowano; na ukaranie zaś ich, Sąd Seymowy przeznaczono.

Po przeczytaniu tego Proiektu, zabierali Głosy JJ. PP. Seymuiący, iedni opponuiący się (w niewielkiey liczbie) takowemu Proiektowi, wystawuiąc iakoweś niebespieczeństwo dla *Wolności Polskiey* z tego Proiektu Rządowego, drudzy stawaiący w znaczney liczbie z nayświększą gorliwością, z naydokładnieyszym przełożeniem, że w czytanym Proiekcie iest wszystko zawartym, co y *Wolność Narodową* rozsądną gruntuie, y co beśpieczeństwo Kraiu od napaści Sąsiedzkiey zapewnia; dopraszali się więc, ażeby ten Proiekt *Rządowey Konstytucyi* był przyiętym niewodwłócznie.

Niektórzy z opponuiących się żądali, aby (podług Prawa) *Deliberacya* temu Proiektowi dozwolona była; lecz oświadczonym zostało, tak od JP. Marszałka Seymowego, iakoliteż od znaczney części Seymuiących, iż gdy dzień dzisieyszy iest dniem *Rewolucyi Kraiowey*, zatym wszel-

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W SOBOTĘ DNIA 7. MAIA ROKU 1791.

Z Warszawy dnia 7. Maia.

SESSYA SEYMOWA CCCCXXIX. *Dniá 5. Maia.*

Przybycie JKMci do *Izby Seymowey*, powszechne we wszystkich przytomnych, a tych licznie zgromadzonych, tak JJ. PP. Seymuiących, iakoliteż y *Arbitrach*, sprawiło ukontentowanie, y iak tylko Król Jmć stanął przy Tronie, ze wszystkich stron odgłos dał się słyszeć potroyny: *Vivat Król! Vivat Konstytucya Narodowa!*

Zagaił potym JP. Marszałek Seymowy Sessyą, wyrażaiąc, iak wielką wdzięczność nayprzod Bogu, a potym Nayiaśnieyszemu Panu winni iesteśmy, iż tak dzielnie przyłożyć się raczył z Seymuiącym Narodem, do zrządzenia tak pomyślney *Rewolucyi*, y ustanowienia *Konstytucyi Narodowey*, która wyrywaiąc Oyczyznę z tyli nieszczęść i klęsk tak długo doznawanych, postawi też naszą Oyczyznę w stopniu poważnieyszym u postronnych, a rządnieyszą i bespiecznieyszą u nas samych. Wyraził nakoniec tenże JP. Marszałek Seymowy, iż *Deputacya do Konstytucyi* wyznaczona, ktora dotąd niepodpisała ieszcze *Konstytucyi Rządowey*, uczyni swe oświadczenia przez usta JX. Biskupa *Inflantskiego*, iako iednego z Deputowanych do Konstytucyi.

JX. *Kossakowski* Biskup *Inflantski*, Prezes teyże Deputacyi, w Głosie swoim wyraził, iż *Deputacya Konstytucyina*, nie innym końcem wstrzymała się od podpisu zapadłey *Konstytucyi Rządowey*, tylko, iż Przysięga *Deputowanych* obowiązuie, ażeby nie podpisywać, coby *Unanimitate*, lub *Pluralitate* uchwalonym niebyło; gdy zaś *Konstytucya Rządowa*, w inszey iuż Formie ustanowioną została, zaczym *Deputacya Konstytucyina*, tym chętniey do podpisu oney ściągnie rękę (ile widząc Krola tak dobrego, tak cnotliwego, y tak ku Oyczyźnie przywiązanego, zaprzysięgaiącego też *Konstytucyą Rządową*) gdy w tym nakaz wyraźny *Stanow Seymuiących* zaydzie. Gdy zatym uczynione zostało zapytanie: czyli iest wolą Seymuiących, ażeby *Deputowani* podpisali *Konstytucyą Rządową?* natychmiast potroyna i iednomyślna wszystkich zaszła Zgoda; a JJ. PP. *Deputowani do Konstytucyi*, ruszywszy się z mieysc swoich, też *Konstytucyą Rządową* podpisali; więc, to tak ważne y szczęśliwe dla całey Oyczyzny Dzieło, naysolenniey uzupełnionym zostało.

Uczynione było Wniesienie, ażeby dzień Pamiątki *Rewolucyi* tak zbawienney Kraiowey, ktory corocznie Uroczyście w Narodzie obchodzonym będzie, był obchodzony w dniu ośmym Maia Swięta *S. Stanisława Biskupa*, Patrona i Nayiaś: Pana i Korony *Polskiey*, a to na uwiecznienie Pamięci Panowania *Stanisława Augusta*, i przypominania Narodowi, iż pod Jego Berłem y za Jego staraniem, szczęście Narodu ugruntowane zostało. Na to Wniesienie, iednomyślna zaszła zgoda, przy radosnych okrzykach *Vivat Krol!*

Zabrał Głos J. Pan *Kwiśnicki* Kasztelan *Wieluński*, iako zasiadaiący w *Kommissyi Woyskowey*, w ktorym podziękowawszy i powinszowawszy tak Królowi Jmci, iakoliteż i całemu Narodowi tey pomyślney i szczęśliwey dla Kraiu *Rewolucyi*, ktora nayodlegleysze Pokolenia nasze uszczęśliwi, i że będzie sam mogł przy zgonie swoim z temi do Boga odezwać się słowy: = Teraz wypuść Panie ducha moiego, gdyż widziały oczy moie zbawienie Oyczyzny! = dowiosł,

iż *Kommiſsya Woyſkowa*, powolna rozkazom, wykonała Przyſięgę na wierność i zachowanie *Konſtytucyi Kraiowey*, i takowey Przyſięgi Extrakt z Akt *Kommiſsyi Woyſkowey* wyięty, oddał do Laſki.

JP. Marſzałek Seymowy donioſł *Stanom*, iż i *Kommiſsya Skarbowa Koronna*, pomienioną wykonała Przyſięgę. Naſtąpiło zaś zalecenie JJ. PP. Marſzałkom Seymowemu y Konf: iżby nakaz wykonania podobney Przyſięgi przeſłali do *Kommiſsyi Skarbo: Litt*:

Poſłowie ci, ktorzy na dniu 4. Maia Manifeſta poczynili, Głoſami ſwemi oświadczyli, że uczyniwſzy też Manifeſta, nie w myśli przeciwienia ſię lub niſzczenia zapadłego Prawa, przekładaią nad wſzyſtko Jedność w Obywatelſtwie. Jakoż JP. *Korſak* Poſeł *Wileńſki* (ieden z tych, ktorzy ſię Manifeſtowali) w zabranym *Głoſie* oświadczył, iż dopełnił każdy z nas nakazu *Jnſtrukcyi* ſwoiey, ktorykolwiek ſtawał w Oppozycyi przeciw niektorym Punktom zapadłey *Konſtytucyi Rządowey*; lecz gdy iuż przez wolę Narodu, i przychylenie ſię do tego Nayiaśnieyszego Pana, taż *Konſtytucya Rządowa* tak Uroczyście uſtanowioną zoſtała; iuż nam wſzyſtkim wprzody Opponuiącymſię nic więcey czynić niezoſtaie, iak tylko łączyć ſię wſpólnie ze wſzyſtkiemi, i dążyć do zakończenia Dzieła, uſzczęśliwić maiącego Oyczyznę naſzą. Należy przytym oświadczyć nayżywſze wyrazy wdzięczności N. Panu, i przyſtąpić do ucałowania tey Ręki dobrego Krόla, ktora nas do kreſu pomyślności doprowadza. Ruſzyli ſię zatym z mieyſc ſwoich JJ. PP. Senatorowie, Miniſtrowie i Poſłowie, i na znak zupełney Jednomyślności, do ucałowania Ręki Pańſkiey przyſtąpili, przy weſołych Applauzach całey Publiczności.

Naſtąpiły potym zalecenia od *Stanow*, Nayprzód *Kommiſsyi Skarbo: Kor*: ażeby ta, znioſzy ſię z *Kommiſsyą Woyſkową*, zatrudniła ſię zakupieniem broni potrzebney do Woyſka. Powtóre: *Kommiſsyi Woyſkowey*, iżby ta, Proiekt poprawy *Etatu Woyſkowego* przygotowała, i do *Stanow* przynioſła. Potrzecie: Zalecenie *Deputacyi Konſtytucyiney*, ażeby ſtoſownie do zapadłego *Prawa Konſtytucyinego*, Proiekta do dalſzych Opiſów Rządowych przygotowała. Poczwarte: Zalecenie Marſzałkom Seymowym i Konfeder: Oboyga Narodów, wydania *Uniwerſału* do wſzyſtkich Obywatelów w Kraiu, z uwiadomieniem o zapadłey *Konſtytucyi Rządowey*. Y tak dzień dziſieyſzy, z zgodą i iednomyślnością, z naywiększym ukontentowaniem i radością powſzechną, to wſzyſtko utwierdził i uwieńczył, co dzień trzeci Maia w Zapale Patryotycznym chwalebnie y gorliwie dla Dobra Powſzechnego całey Oyczyzny uſtanowił.

A że *Deputacya Konſtytucyina* przełożyła potrzebę kilkudniowego czaſu do wygotowania odmiany Proiektu Seymowego ſtoſownie do wyrazow w Prawie dnia 3. Maia zapadłym; Solwowana ieſt, za wolą *Stanow*, Seſſya, aż do Poniedziałku przyſzłego, to ieſt do dnia 9. *Maia*.

Stolnikoſtwo *Czerwonogrodzkie*, po śmierci JP. *Tyrawſkiego*, JP. Tom: *Uruſkiemu* Cześnikowi Podol: Kawał: Orderu S. Staniſława: Cześnikoſtwo *Podolſkie*, JP. Staniſławowi *Koſseckiemu* Woyſkiemu Więkſzemu *Podolſkiemu*, Piſarzowi Juryzdykcyi Marſzałkowſkiey, y na Seym teraźnieyſzy z tegoż Woiewodztwa Poſłowi; Woyſtwo Więkſze *Podolſkie* po nim, JP. Igna: *Zgliczyńſkiemu* Gener: Adiut: JKMci, Kawal: Order: *S. Stani*: i Kom: Cyw: Woys: Wdztwa *Podol*: ſą konferowane.

Z Paryża d. 15. Kwietnia. Na Seſsyi dnia 12. JP. *de Montmorin* donioſł, że Miniſtrowie Królewſcy w *Carogrodzie*, *Peterzburgu*, y *Malcie*, Przyſięgę na Konſtytucyą wykonali. Na Seſſyi dnia 13. ſtanął przepis Obowiązków dla Miniſtra Morſkiego, do którego będzie należał dozor nad wſzyſtkiemi Portami, Morſkiemi Magazynami, Uzbroieniami &c. y utrzymywanie Korreſpondencyi z Konſulami, Agentami &c. Daley opiſano Obowiązki Miniſtra Podatków Publicznych, który będzie miał ſtaranie o wnieſienie tychże Kontrybucyi do Skarbu, o Poborcach y Pieniądzach &c. Dopiero wyſzczegulniono Obowiązki dla Miniſtra Kraiowych Jntereſſów, który tym czaſem także będzie zawiadywał *Publiczną Młodzi Edukacyą*. Liczba Miniſtrów, do

ſześciu zoſtała determinowana, to ieſt: *Miniſter Sprawiedliwości, Miniſter Kraiowych Intereſſow, Miniſter Publicznych Kontrybucyi, Miniſter Woienny, Miniſter Marynarſtwa y Kolonii, y Miniſter Intereſſow Zagranicznych.*

Zaſzła potym Kweſtya, czy Oſoby teraźnieyſzego *Zgromadzenia Narodowego* mogą być znowu obrane do naſtępuiącego Prawodawſtwa? y po długich ſporach, rozwiązanie tey Kweſtyi, do Deputacyi odeſłano.

Regeſtr mianowanych od Króla Wodzów, maiących Kommenderować Woyſkiem, ogłoſzony ieſzcze nie ieſt. Rzecz pewna, że Król Jmć wyglòzował wielu z tych, których mu Miniſter Woienny na to zaproponował. Wſpomniony Miniſter, chciał potym dać ſwą z Urzędu Dymiſſyą, ale w ſamym ſkutku nieprzyſzło do tego.

Jeden z Powiatowych naſzych Sądow, ogłoſiwſzy *Paſterſki Liſt* dawnego y prawego Arcybiſkupa *Paryſkiego* za Buntowniczy, poſtanowił czynić Prawnie y Sądownie przeciwko Autorowi Liſtu tegoż.

Na rozkaz *Adminiſtratorow Departamentu Paryſkiego*, wſzyſtkie Kościoły (wyłączywszy tylko Kościoły Parafialne) zamknięto, ponieważ ſą ciężarem dla Skarbu Publicznego. Xięża tylko na pewnym Regeſtrze ſpiſani, maią Mſze odprawować. Wreſzcie, wſzyſtkie tu nayduiące ſię *Sekty*, mogą Publiczne ſwe odprawować Nabożeńſtwo, trzeba tylko, aby nad Domem ich Zgromadzenia ſię, był napis: *Pozwolono od Policyi.*

Małżonka y Corka Pana *de la Fayette*, nie ſprzyiaią nowym *Syzmatyckim* Biſkupom y Plebanom; a gdy tenże Pan *de la Fayette* w Niedzielę miał u ſiebie na Obiedzie nowego Biſkupa *Paryſkiego*, Pani *de la Fayette* niebyła na tym Obiedzie.

Xiężna *d'Orleans* opuściwſzy Małżonka ſwego, udała ſię do Zamku Miaſta *Eu* w *Normandyi* do Oyca ſwego Xiążęcia *de Penthievre*. Przyczyna tego oddalenia ſię, ma być naſtępuiąca: Xiąże *d'Orleans* chce Syna ſwego Xiążęcia *de Chartres* ożenić z Panną *Pamela*, Corką Pani *Syllery*, Guwernantki dzieci Xiążęcia *d'Orleans*; na to Xiężna *d'Orleans* żadną miarą niechce pozwolić.

Z Strażburga d. 12. Kwiet: W *Weiſſenburgu* był rozruch z tey przyczyny, że po uſtanowieniu tam *Konſtytucyinego Towarzyſtwa*, y Zołnierze z Reymentu *Beauvoiſis*, zaſiadali na Seſſyach tegoż *Towarzyſtwa*. Officerowie byli z tego niekontenci, y od ſłów przyſzło do utarczki, gdzie ſześciu Officerów raniono, przecież nie na śmierć, a Podpułkownik bagnetem w głowę pchnięty zoſtał. Officerowie dobywſzy ſzpad przeciwko Zołnierzom, iednego przebili. Zołnie-

rze wyrwawſzy z rąk Officerſkich ſzpady, potrzaſkali ie na kawałki, ktòre złożone ſą na Ratuſzu, gdzie od wczora wyprowadzaiąſię Jnkwizycye. Generał *Kellermann* ſtara ſię o utrzymanie ſpokoyności. Zawczora był tumult w *Strażburgu*. Niektòrzy *Jnflanczycy* uczącyſię w tuteyſzey Akademii, noſili Kapelusze z białemi kokardami; Lud maiąc ich za *Aryſtokratow*, chciał powieśić; przecież z trudnością wyrwani ſą z rąk Poſpolſtwa.

Z Paryżu d. 18. Kwiet: Dziś ſpodziewamy ſię tu ogłoſzenia *Breve Papieſkiego*, w ktorym nowych Biſkupow y Kapłanow deklaruie *Papież* za *Jntruzow* y *Syzmatykow*.

Doniesienia z Warszawy dnia 7. Maia Roku 1791.

Kancellarya Kommiſſyi Rzpltey Skarbu Kor: Kwarciana, na mocy Dyspozycyi Kommiſſyi Skarbu Kor: pod dniem 29. y 30. Mieſiąca Kwietnia Roku idącego zapadłych, donoſi Publiczności, iż Licytacya Krolewſzczyzn: *Pierwszey* Woytoſtwa w *Kolnie* w Woiewodztwie *Mazowieckim* Ziemi *Łomżyńſkiey* leżącego, po śmierci JP. Woyciecha *Filipkowſkiego* Komornika Ziemſkiego *Łomżyńſkiego* wakuiącego, Jntraty roczney *poſt Expenſas* Złł: Pol: 676. *Drugiey* Wſi *Palutyńce* w Woiewodztwie *Podolſkim*, Ziemi *Kamienieckiey* leżącey, po uczynionym Recaſſie od Prawa Dożywotniego przez JP. Walentego *Hanieckiego* wakuiącey, Jntraty Roczney *poſt Expenſas* Złł: Pol: 25. gr: 6. *Trzeciey* Woytoſtwa w *Zyczynach* w Wdztwie *Sandomirſkim* Powiecie *Wiślickim* a Staroſtwie *Szydłowſkim* leżącego po śmierci Ur: Szymona *Czarneckiego* oſtatniego Uprzywileiowanego Poſſeſſora wakuiącego, Intraty roczney *poſt Expenſas* Złł: Pol: 106. gr: 20. Luſtracyami oſtatniemi na gruncie ſporządzonemi wyprowadzoney, maiących, na dniu 1. Mca Września Roku bieżącego 1791. Publicznie w obliczu Kommiſſyi odprawiać ſię będzie. Zyczący ſobie też Krolewſzczyzny licytować, *Atteſtatum de ſufficienti pignore* od Ziemſtwa lub Grodu *proprii diſtrictûs* podpiſane w Kancellaryi Kwarcianey na 3. dni przed Licytacyą złożyć, y na terminie Licytacyi wyżey oznaczonym ſami oſobiście lub przez ſwych umocowanych Plenipotentów ſtawić ſię obligowani.

Upraſza ſię w Publiczności każdego czyniącego na *S. Staniſław* iakiekolwiek w oknach Jnſkrypcye lub Jllumінacye, y w iakimkolwiek ięzyku, ieżeli zechce być umieſzczonym w ogulnym Opiſaniu Feſtynu, maiącym wyiść z druku, Imie ſwoie, Mieſzkanie, i Inwencye opiſał, y złożył dnia przynaymniey 9. lub 10. Maia w Kſięgarni P. *Kocha* na *S. Jańſkiey* Ulicy przy Farze Nro 4.

Pan *Rellſtab* z *Berlina* przyſłał tu w Komis Nowe Noty Muzyczne z ſwey Drukarni, ktòre znayduią ſię w Sklepie P. *Monfreulle* Kupca pod Ratuſzem M. S. W. gdzie y z innych Drukarni Not Muzycznych iak naynowſzych doſtać można.

Pigułki na wygubienie Szczurów y Myſzy, znayduią ſię u Pani *Krepsowey* mieſzkaiącey w Warſzawie bliſko Nowomieyſkiey Bramy proſto w Krzywe Koło w Kamienicy Szubalſkich pod Nrem 172. na drugim piętrze. Słoik po Zło: dwa. Taż Pani *Krebſowa* poſiada Sekret wywabiania wſzelkich Plam, tak z wełnianych iako iedwabnych y bawełnianych materyi y Sukien, chociażby takowe plamy z mokrzu kociego lub myſzego były.

Pewny Cudzoziemiec ofiaruie ſię na dawanie Lekcyi w Języku *Francuſkim* y *Niemieckim*, tudzież w piſaniu podług Ortografii. Mieſzka na Bielinie u Pana Hartmana pod Nor: 1419.

Z doświadczenia zdrowa *Seydszycka* prawdziwa gorzka woda; teraz wcale świeża przybyła do JP. *Nachkiego* Kaſſyera Elektorſkiego w tuteyſzym *Saſkim Porcelanowym* Magazynie, za wiadomą iuż cenę, to ieſt butelka po 6. Zł: Pol: Jnformacye zażywania, na żądanie darmo dawane będą.

Ośm Pokoiów z Meblami, z Kuchnią, Spiżarnią, Staynią, Wozownią, Piwnicą, w Kamienicy przed S. *Krzyżem* Nro 405. ſą do naięcia każdego czaſu.

kie Formalności uſtać muſzą, a w gwałtownym niebeśpieczeńſtwie Oyczyzny, gwałtownego należy chwycić ſię lekarſtwa.

Po długich Sporach, gdy żadnemi dowodami nayoczewiſtſzemi Opponuiący ſię przekonać ſię niedawali, podnieſiony Głos zoſtał od Króla Imci, ażeby, iako Ociec Oyczyzny, iako naylepiey wiedzący o bliſkim niebeśpieczeńſtwie całego Kraiu y Obywatelów, chciał do powſzechney prawie Seymuiących przychylić ſię prożby, a przeczytaną *Konſtytucyą Rządową* Przyſięgą zatwierdzić; ktorą Przyſięgę wſzyscy wykonać oświadczyli ſię. Po takowym Oświadczeniu, wyruſzywſzy ſię z mieyſc ſwoich JJ. PP. Poſłowie, zbliżyli ſię do Tronu, a w tym odgłos powſzechny tak Osob Seymuiących, iakoliteż *Arbitrow* nadzwyczaynie Izbę napełniaiących, ſłyſzeć ſię dał w wyrazach: *Vivat Krol! Vivat Konſtytucya Narodowa!* Też ſame okrzyki odzywały ſię od Ludu niezmiernego na Dziedzińcu Zamkowym, który iuż w *Izbie Seymowey* mieścić ſię niemogł.

Po uciſzeniu ſię nieco *Izby*, Krol Jmć oświadczył, iż gdy widzę wolę Narodu, ażebym wykonał Przyſięgę na *Konſtytucyą Narodową*, ktora ma ſzczęście y trwałość Rzpltey zabeśpieczyć, wzywam zatym Ciebie Pierwſzy Kapłanie tu przytomny Mości Xiąże Biſkupie *Krakowſki*, ażebyś Rotę do wykonania przezemnie Przyſięgi mnie czytał. Xiąże Jmć Biſkup *Krakowſki* zbliżył ſię do Tronu, czytał te Rotę, a Król Jmć położywſzy rękę na *Ewangelii*, tęż Przyſięgę powtarzał. W ciągu tey Krolewſkiey Przyſięgi, rozlegał ſię odgłos tak w *Izbie Seymowey*, iakoliteż na Zamkowym Dziedzińcu y po Ulicach: *Vivat Krol! Vivat Konſtytucya Narodowa!*

Wykonawſzy Przyſięgę Król Jmć, z temi odezwał ſię ſłowy: *Juravi Domino, non me pœnitebit.* (*Przyſiągłem Bogu, żałować tego niebędę*) Wzywam wſzyſtkich y do Oyczyzny y do ſiebie przywiązanych, niech idą zemną do Kościoła, na ponowienie Przyſięgi, y na podziękowanie Bogu za tak Zbawienne y Uroczyſte Dzieło dopełnione.

Ruſzyli ſię zatym do Kollegiaty tuteyſzey, Senatorowie, Miniſtrowie, Poſłowie, y *Arbitrowie*, przytym cały Kościół napełniony zoſtał Magiſtrątem y Cechami Mieyſkiemi, bez przeſtanku y przez długi czas radoſnemi okrzykami Kościoł napełniaiącemi.

Za przybyciem Króla Jmci do Kościoła Kollegiaty, wykonana tamże po Krolu Jmci zoſtała przyſięga na *Nową Konſtytucyą Rządową*, przez Marſzałkow Seymowych y Narodowych, przez Biſkupów, Senatorow, y Poſłów; po ktorey dopełnioney przyſiędze, Intonowane było *Te Deum laudamus* przez JX. Biſkupa *Smoleńſkiego*, przy biciu z harmat.

Zakończywſzy tę tak wielką Uroczyſtość w Kościele Krol Jmć, powrocił do *Izby Seymowey*, przy radoſnych okrzykach *Ludu*, napełniającego y Zamek y Ulice pobliżſze Zamkowe. Zaleciwſzy zatym Nayiaś: Pan JJ.PP. Marſzałkom Konf: Oboyga Narodow, odebranie niezwłocznie Przyſięgi od *Kommiſsyi Woyſkowey* na *Nową Konſtytucyą*, Seſſyą Solwował na dzień Czwartkowy na godzinę 10. to ieſt na dzień 5. Maia. Lud zaś radoſny z tak pomyślney dla Kraiu całego *Rewolucyi*, w poźną noc napełniał całe Miaſto nieuſtannemi okrzykami: *Vivat Krol! Vivat Konſtytucya Kraiowa!* *Kommiſsya Woyſkowa*, w dniu tymże wykonała Przyſięgę przed Marſzałkami na *Nową Konſtytucyą Rządową*.

Z Londynu d. 15. Kwietnia. Powſzechne tu niemal ieſt mniemanie, że między *Anglią* y *Roſsyą* do woyny nie przyidzie. Tym czaſem uzbroienia woiennych Okrętów y poniewolne zaciągi Maytków nieuſtaią.

JP. *Eward* Pſoeł nasz przy *Berlińskim* Dworze, który dla poratowania ſwego zdrowia przybywſzy tu, właśnie do *Buxton* dla zażywania wod tamecznych był poiechał, przed kilką dniami iak nayśpieyſzniey znowu do *Londynu* nazad przez Gońca umyślnego zoſtał przywołany na Konſerencyą z Miniſtrami. Po odprawioney Konferencyi, wyſłano zaraz Kuryera do *Berlina*, y JP. *Ewart* ſam, iak głoſzą, ſkoro tylko okoliczności iego zdrowia pozwolą, wróciſię nazad na mieyſce Poſelſtwa ſwego.

Naſz Gabinet zatrudnia ſię teraz roztrząśnieniem Memoryału podanego przez *Pruſkiego* Poſła. Me-

moryał ten ściągać się ma do ścisley- szego wyrażenia zwiazkow między Dworem naszym a *Berlińskim* zachodzących.

Z Hagi d. 19. Kwiet: Dotąd ieszcze stale tu rozumieią, że nie przyidzie do Woyny między Dworami sprzymierzonemi y *Rossyą*; owszem z pewney dosyć ręki mamy tę wiadomość zapewniaiącą nas: że Mocarstwa Pośrzednicze skłaniaią się do przyięcia ostatnich Deklaracyi podanych z strony *Rossyi*, y że wròcenie nazad *Oczakowa* zmodyfikować zechcą na rozebranie Fortyfikacyi Twierdzy namienioney.

Z Paryża d. 15. Kwiet: Na Sessyi *Narod: Zgromadzenia* dnia 11. tego Miesiąca stanął Opis obowiązków *Ministra Woiennego,* do ktòrego należeć będzie dozor y dyrekcya. Woyska Liniowego, Artyleryi, Officerów, *Gendarmerie &c:* w czasie Woyny y Pokoiu. *Minister Interessow Zagranicznych* ma prowadzić korrespondencyą z *Francuskiemi* Ministrami y Agentami przy Dworach Zagranicznych; ma uczynić Raport na Radzie o Negocyacych z *Afrykańskiemi* Mocarstwami; y o tym wszystkim, co się dzieie w stronach za *Przylądkiem dobrey Nadziei;* ma dopilnować uskutecznienia Traktatów, starać się o Dobro Kraiowych Interesow Politycznych y Handlowych za granicą, Korpusowi Prawodawczemu przełożyć Instrukcye, ściągaiące się do Interesow Zagranicznych w przypadkach przez Dekret o *Woynie y Pokoiu* opisanych, y na ostatku dokładne corok Prawodawstwu ma rachunki podać wydatkow na Interessa Publiczne łożonych. Daley ieszcze dekretowano: że Ministrowie wszyscy są członkami *Rady Krolewskiey*, y że żaden być nie ma *Minister Pierwszy.* Przystąpiono potym do ferowania Dekretow o *Radzie Krolewskiey.* (1) Ma być *Tayna Rada Krolewska*, z Krola y Ministrów złożona. (2) Na tey *Radzie* traktować maią o Exekucyi Władzy Krolewskiey. Akt Władzy Krolewskiey, daiący, albo też odmawiaiący Sankcyą Dekretom *Prawodawstwa*, podpisem Rady Krolewskiey stwierdzony, nie ciągnie za sobą odpowiedności Ministrow. (3) Na teyże *Radzie* deliberować maią o tym wszystkim, co się ściąga do polepszenia Rządu, Administracyi, do powszechnego urządzenia Kampanii Woiennych, &c: &c: *Konsyliarze Stanu* y *Referendarze (Maîtres de Requettes)* są skassowani. Każdy z Ministrow będzie miał pensyi roczney 100,000. *Liwrow*, Ministrowi zaś Interesow Zagranizcnych naznaczono pensyi 150,000. *Liwrow.*

Z Kopenhagi d. 19. Kwiet. Przez ostatnią Pocztę odebraliśmy Listy z *Rewla* donoszące, że przy odeyściu Poczty, z *Kronstad* 15. Okrętow Liniowych *Rossyiskich* do *Rewla* zawinęło, gdzie teraz 38. Okretow Liniowych, y między niemi 6. Okrętow o trzech mostach, nayduie się.

ADDYTAMENT 37.

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

Dnia 7. Maia,

Z Miasta Piaseczna w Ziemi Warszaw: dnia 2. Maia R. 1792.

MAgistrat tuteyszy z Cechami y wszystkim Ludem na okazanie ukontentowania swoiego z okoliczności Prawa zapadłego w Stanach Seymuiących przywracaiącego Miastom wolności Przywileiami dawniey nadane, z radością udał się do Kościoła na Wotywę, ktora była śpiewana przez JX. *Melinego* Kanonika *Warszawskiego*, Proboszcza *Piaseczyńskiego*. Po Wotywie miał Kazanie JX. *Drozdowski* Kommendarz Probostwa tegoż, w ktorym oświadczył Ludowi zgromadzonemu; iak wielką powinni mieć wdzięczność dziś Panuiącemu Nayiaś: STANISŁAWOWI AUGUSTOWI, tudzież JW. y JO. Marszałkom Seymowemu y Konfederacyi Obayga Narodow, oraz Nayiaśnieyszym Seymuiącym Rzpltey Stanom, za ich łaskawą przychilność w uszczęśliwieniu wszystkiego Ludu, wykławiał Im tego Prawa pożytki, ktorych wiekami niemogli się doczekać Dziadowie Ich. Zachęcał gorliwie do wierności ku Oyczyznie, ktorą zawsze y we wszystkich nieszczęściach własnemi siłami bronić obowiązani, a z tąd okazywał, iak powinien Lud Dzięki BOGU złożyć, błagaiąc za iak naydłuższe Panuiącego Nam Krola zdrowie, y Rzeczypospolitey szczęśliwość.

Po Skończonym Kazaniu śpiewane było *Te Deum laudamus*, przy gęstym dawaniu ognia z Moździerzy.

Po czym, Powrocił Magistrat na Ratusz, otoczony Ludem z rozwiniętemi Chorągwiami, a radość okazała się od tegoż Ludu bezustannym wołaniem *Wiwat*.

Na Ratuszu w przytomności JJ. PP. Delegowanych z Miast *Zytomierskiego* y *Łuckiego* okazano było Ludowi do iak wielkich Prerogatyw y zaszczytow Miasta przyszły. Czytany był Regestr Osob dystyngwowanych, ktorzy Obywatelstwo Mieyskie w Warszawie przyieli. Po przeczytaniu ktorego z pomiędzy zgromadzonego Ludu na Ratuszu, odezwał się ieden w prostości serca do Magistratu: iż taką radością napełnieni iesteśmy, że na dowod tey ofiarę naszą czyniemy z czystych serc bronienia Krola y Oyczyzny, życiem y maiątkiem Naszym. Magistratowi miłość oświadczamy, a Jchmość Panom Delegowanym wdzięczność na zawsze zaręczamy.

Zakończyła się ta uroczystość z Moździerzy dawaniem ognia y nieustannym okrzykiwaniem *Vivat*, *Vivat*,